

5779 Sjabbat Balak - Briet mila

Balak bestelt Bil'am om het Joodse volk te vervloeken. En Bil'am doet dat. Bil'am is een profeet en zal nooit aan deze hachelijke onderneming begonnen zijn als hij niet enige profetische hoop had gehad dat hij het volk ook inderdaad zou kunnen vervloeken en vernietigen.

Waar was die hoop gebaseerd?

In het verhaal van Bil'ams tocht staat: 'en Bil'am stond op in de ochtend en hij zadelde zijn ezel en hij ging met de ministers van Moab'(bam, 22:21).

Rasji observeert het volgende:

'van hier dat de *haat de orde verstoort*, want hij zadelde zijn ezel zelf (een klusje waar hij zijn bediende voor had). Toen zei G'd : 'slechterik, hun aartsvader is je al voor geweest zoals er staat : 'En Awraham stond vroeg op en hij zadelde zijn ezel... '(ber.22:3)

En Rasji voegt daar toe: 'hijzelf (Awraham) en hij gaf niet de opdracht aan een van zijn bedienden (om de ezel te zadelen) want de *liefde verstoort de orde*.'

De Tora vertelt nooit iets overbodigs. Wat maakt het ons uit wie het zadel op de ezel legt? Maar juist daarin ligt de sleutel voor het hele verhaal.

De liefde die Awraham voor G'd voelde was zo groot dat hij voor de tocht waarin hij zijn eigen zoon zou gaan offeren, zelf de voorbereidingen wilde doen.

De haat van Bil'am tegen ons volk was zo groot dat hij voor die tocht ook alles zelf wilde doen.

En dus kan G'd als het ware droogjes reageren en zeggen: 'Leuk geprobeerd Bil'am maar zo je best doen maakt geen indruk om dat Awraham je al voor was.

En zo begrijpen we waar de hoop van Bil'am op berustte. Als het hem zou lukken de band tussen Awraham en het Joodse volk te verbreken dan was er hoop dat hij het volk kon vloeken.

En dus is het aan ons om dat verbond met Awraham vast te houden om zo alle vloeken die over ons worden en werden uitgesproken te ontcrachten.

Daarom is er juist bij een Briet mila het idee van de zerieziem, dat we de mitzwa goed en snel willen doen, zodat ook het vroege opstaan van Bil'am wegvallt tegenover het extra vroege opstaan van Awraham.

Awraham heeft sjachariat ingesteld. Door extra vroeg op te staan kunnen we dat prachtige gebed met minjan zeggen. Daarmee laten we zien dat we het verbond met onze Aartsvader op alle mogelijke manieren willen continueren om zo alle vloeken in berachot te veranderen, Ameen.